

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOG SATA U SREDNJIM ŠKOLAMA

Nastavna jedinica:

**DNEVNIK DIANE BUDISAVLJEVIĆ I PERIOD DRUGOG SVJETSKOG RATA
U HRVATSKOJ**

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVE

I. OPĆI PODACI

Škola: srednja škola, gimnazija

Razred: 2. razred (trogodišnje škole, strukovne škole), 4. razred (gimnazije)

Nastavni predmet: Povijest

Nastavna cjelina:

Nastavna tema: Dnevnik Diane Budisavljević i razdoblje Drugog svjetskog rata u Hrvatskoj

Tip sata: obrada novog gradiva

II. CILJEVI I ISHODI UČENJA

Cilj nastavne jedinice: Učenici bi trebali upoznati lik Diane Budisavljević i shvatiti važnost njezine humanitarne akcije. Obradom ove jedinice pružit će im se dodatne informacije o funkcioniranju ustaškog režima i sustava terora u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (NDH).

Ishodi učenja:

Učenik će biti sposoban:

Ishod 1.

Prisjetiti se kronoloških podataka i događaja vezanih uz početak Drugog svjetskog rata u Hrvatskoj i osnivanje NDH

Ishod 2.

Objasniti važnost Diane Budisavljević i njezine Akcije

Ishod 3.

Navesti i objasniti barem tri razloga zašto su Ustaše progonile Židove, Srbe, Rome i druge društvene skupine

Ishod 4.

Primijeniti znanje o rasnim zakonima i progonima društvenih skupina u nacističkoj Njemačkoj na situaciju u NDH

Ishod 5.

Vrednovati važnost Akcije Diane Budisavljević za spašavanje pravoslavnih žena i djece iz logora

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA

I. Uvodni dio – 8 min

- Ponavljanje gradiva – 5 min
- Motivacija – 2 min
- Najava nove nastavne jedinice – 1 min

II. Glavni dio – 50 min + gledanje filma 88 min

- Obrada nove nastavne jedinice
  1. Osnivanje i funkcioniranje ustaškog režima – 5 min
  2. Rasni zakoni i sustav terora – 10 min
  3. Biografija Diane Budisavljević – 5 min
  4. Prikazivanje filma „Dnevnik Diane Budisavljević“
  5. Dojmovi, pitanja i komentari – 5 min
  6. Rad na izvorima – 20 min
  7. Prezentacija učeničkih plakata – 10 min

8. Završni dio – 5 min

- Ponavljanje gradiva – 5 min
9. **OBLICI RADA:** frontalni rad, individualni rad, rad u paru, grupni rad
10. **METODE RADA:** metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda demonstracije, metoda rada s tekstrom, metoda čitanja, metoda pisanja, metoda rada s povjesnim zemljovidom
11. **MEDIJI POUČAVANJA:** Power Point prezentacija, računalo, projektor, prezentacijsko platno, slikovni materijal, radni listići
12. **KORELACIJA:** hrvatski jezik, geografija, građanski odgoj, etika

13. POPIS PRILOGA:

Slikovni materijal:

1. Fotografija dvorca – motivacija
2. Fotografija naloga o izuzeću Julija Budisavljevića
3. Fotografija Diane Budisavljević

Tekstualni materijal:

1. Odabrani citati ustaških političara
2. Biografija Diane Budisavljević
3. Ulomci iz transkriptata svjedočenja djece koja su spašena u Akciji Diane Budisavljević

Audiovizualni materijal:

Film Dnevnik Diane Budisavljević

14. RAZRADA NASTAVNOG SATA

ETAPE NASTAVNOG SATA	UČITELJ	UČENIK	OBLICI RADA	METODE RADA	NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA
UVODNI DIO	Učitelj/ica dijeli učenike u parove te im zadaje zadatak. <i>Sada ćete se u parovima (prema rasporedu sjedenja) prisjetiti što smo dosada naučili o Hrvatskoj uoči i za vrijeme Drugog svjetskog rata, o Ustašama i ustaškom režimu. Razgovarajte o temi, a ono što smatrate najvažnijim, zapišite u bilježnice. Nekoliko učenika će nakon toga prezentirati što su napisali.</i>	Učenici se dijeli u parove, slušaju upute za zadatak i nakon toga počinju tiho razgovarati o tome što su dosada naučili. Očekivani odgovori/dogadjaji kojih bi se učenici trebali prisjetiti: <i>Hitlerovi planovi za napad na SSSR; strah od nesigurnosti na jugoistoku Europe, posebice u Jugoslaviji; pristupanje Jugoslavije Trojnom paktu; državni udar; Travanjski rat; okupacija jugoslavenskog teritorija od strane zemalja Trojnog pakta; stvaranje NDH; proglašenje NDH s Antom Pavelićem na čelu; Rimski ugovori; funkcioniranje ustaške države; ustaška politika.</i>	Frontalni rad, rad u paru	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda pisanja	
	Učitelj/ica nakon pet minuta označava kraj razgovora o naučenom gradivu i pita učenike tko želi prezentirati. Ako se nitko ne javi, učitelj/proziva učenike.	Učenici prezentiraju ključne događaje kojih su se prisjetili.	Frontalni rad	Metoda razgovora	
<i>Motivacija za rad (2')</i>	Učitelj/ica postavlja učenicima pitanje: <i>Što za vas znači pojam građanske ili humanitarne akcije? Znate li neku takvu akciju koja se danas odvija ili se odvijala u prošlosti? Znate li neku povjesnu ili suvremenu osobu koja je</i>	Učenici odgovaraju na pitanja. Očekivani odgovori: <i>Gradička akcija je akcija koju pokreću građani ujedinjeni oko nekog zajedničkog cilja ili za pomoći nekome. Humanitarna akcija je akcija pokrenuta za pomoći</i>	Frontalni rad	Metoda razgovora	

	<i>pokrenula neku takvu akciju? Zašto su takve akcije važne za društvo?</i> Prikazati sliku, medalju i certifikat koje dobivaju Pravednici među narodima. Pitati učenike znaju li tko su Pravednici među narodima, za što se dobiva ta titula, tko je daje, kakvo je njihovo mišljenje o tome? Ako učenici ne znaju odgovor na pitanje, učitelj/ica objašnjava. Učitelj/ica govori učenicima da prate tijekom filma i ostatka sata sve o akciji Diane Budisavljević i na kraju sata će joj reći kakav je tretman prema akciji i samoj Diani Budisavljević bio nakon završetka rata, kao i kakav je danas. Učiteljica prikazuje na prezentaciji nekoliko citata visokih ustaških dužnosnika iz kojih se vidi namjera ustaša da „očiste“ teritorij NDH od svih manjina. Traži od učenika da ih pročitaju. <i>Na platnu su prikazane tri izjave tri visoka ustaška dužnosnika. Molim vas</i>	<i>nekome, oboljelima, siromašnima, itd. Danas postoje razne takve akcije, za pomoć siromašnima, gladnima, za obnovu Zagreba. Organizacije kao Crveni Križ, UNICEF, udruge građana. Takve akcije važne su jer su ih pokrenuli građani sami s ciljem pomoći nekome u vremenima krize i teškoća.</i> Učenici gledaju prikazane fotografije i odgovaraju na postavljena pitanja. Očekivani odgovori: <i>Pravednicima među narodima proglašavaju se osobe koje su u vrijeme Drugog svjetskog rata pomagale Židovima, bilo da su ih skrivali u svojim kućama i na svojim imanjima, nabavljali im lažne dokumente i na taj način im pomagali da napuste zemlje u kojima im je prijetila opasnost ili su im na druge načine pomagali da pobegnu. To priznanje dodjeljuje im Yad Vashem, memorijalni centar iz Izraela, koji je osnovan kako bi održao sjećanje na Holokaust.</i> Učenici čitaju tekst prikazan na platnu i odgovaraju na pitanja.	Frontalni rad Individualni rad	Metoda demonstracije, metoda razgovora, metoda pisanja Metoda demonstracije, metoda rada s tekstrom, metoda razgovora	Vizualna – PP prezentacija Vizualna – PP prezentacija

<i>Najava nastavne jedinice (1')</i>	<i>pročitajte ih i odgovorite pitanje: Koji je glavni cilj Ustaša prema ovim citatima? Koje grupe smatraju najvećim neprijateljima?</i> Učitelj/ica najavljuje gledanje filma i novu nastavnu jedinicu. <i>Danas ćemo gledati film naslova „Dnevnik Diane Budisavljević“ redateljice Dane Budisavljević. Pripej filma ću vam dati uvod u film, a nakon njega ćemo zajedno komentirati njegove najzanimljivije dijelove.</i> Učitelj/ica projicira naslov filma i ime i prezime redateljice na prezentaciji.	Očekivani odgovor: „Očistiti“ NDH od svih drugih naroda, ostaviti samo Hrvate kao etnički čisti i nadmoćni narod. Posebno ističu Srbe i Židove. Učenici slušaju najavu nastavne jedinice. Učenici zapisuju naslov filma u svoje bilježnice.	Individualni rad	Metoda usmenog izlaganja	Vizualna – PP prezentacija
GLAVNI DIO <i>Osnivanje i funkcioniranje ustaškog režima (5')</i>	Učitelj/ica započinje svoje izlaganje. <i>Poglavljak Ante Pavelić slijedio je politike fašističke Italije i nacističke Njemačke provodeći slične mјere uspostave sustava terora i politike rasizma.</i> Učiteljica postavlja pitanje učenicima. <i>Što je rasizam?</i>	Učenici slušaju izlaganje učiteljice. Učenici odgovaraju na pitanje učiteljice. Očekivani odgovor: <i>Rasizam je smatrati da su neke rase/društvene grupe bolje od drugih ili mrziti nekog zbog njegovih bioloških ili urođenih karakteristika.</i>	Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja	Frontalni rad Metoda razgovora

<i>Rasni zakoni i sustav terora (10')</i>	Učitelj/ica nastavlja svoje izlaganje. <i>Ustaše su i prije rata u svom programu imale stvaranje etnički čiste države na prostoru NDH, što su odmah po formiranju vlasti učinile službenom državnom politikom. Već 30. travnja 1941., dakle ni mjesec dana po uspostavi NDH, donose rasne zakone, tj. tzv. Zakonsku odredbu o rasnoj pripadnosti, Zakonsku odredbu o zaštiti arijevske krvi i časti hrvatskog naroda i Zakonsku odredbu o državljanstvu. Odmah su započeli s uhićivanjima, progonima i istrebljenjem nepoželjnih grupa. Ranije su (motivacija) u pročitanim izjavama Ustaša učenici već saznali da su te grupe prvenstveno Židovi, Srbi i Romi. Srbi su u to vrijeme činili gotovo trećinu stanovništva NDH.</i> Prozvati učenika da na zemljovidu pokaže teritorij NDH i navede koje je dijelove ona obuhvaćala. <i>Upravo zbog toga što je teritorij NDH obuhvaćao prostor današnje BiH, kao i dijelove današnje Srbije, udio srpskog stanovništva u ukupnom stanovništvu bio je toliko visok. Židovi su većinom bili istaknuti pripadnici visokog građanskog sloja. Osim njih, proganjani su i Romi, antifašisti, komunisti, drugi politički protivnici i dr.</i> <i>Akcija Diane Budisavljević bila je građanska akcija, koju je osnovala i vodila Diana Budisavljević, zajedno s brojnim suradnicima. Akcija je bila</i>	Učenici slušaju izlaganje učitelja/ice. Učenik na zemljovidu pokazuje teritorij NDH. Učenici slušaju izlaganje učitelja/ice. Učenici slušaju izlaganje učitelja/ice.	Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja	Vizualna i tekstualna – PP prezentacija

	<i>usmjereni na pomoć srpskim ženama i djeci, koja su se nalazila u logorima širom NDH, kao i na spašavanje djece iz tih logora. Prije Dianine akcije nije postojala slična akcija koja bi pomagala Srbima. Postojala je jedino organizirana pomoć za Židove. Mnogi istaknuti građani pravoslavne vjeroispovijesti strahovali su od ustaške vlasti i nisu činili ništa kako bi pomogli. No, Diana ih je uspjela okupiti oko sebe i motivirati da pomognu ljudima koji su bili zatočeni.</i> <i>Već tijekom svibnja i lipnja 1941. Srbima je nizom administrativnih mjera u NDH zabranjena upotreba cirilice, organizacija srpsko-konfesionalnih škola i zabavišta, slobodno kretanje te život u boljim gradskim četvrtima. Učestali su slučajevi oduzimanja imovine, otkaza iz državne službe te deportacija. No, ugledni građani Zagreba srpske narodnosti čiji je rad bio neophodno potreban uz veće su ili manje neugodnosti, poput registracije i nošenja "srpske iskaznice", mogli nastaviti živjeti i raditi, dok je ruralno stanovništvo mnogo češće bilo izloženo nasilju.</i> Postaviti učenicima pitanje: <i>Protiv kojih grupa su bili usmjereni nacistički rasni zakoni? Navedite neke od odredbi koje su bile propisane za te grupe.</i>		Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja	
	Učenici odgovaraju na pitanje. Očekivani odgovor: <i>Nacistički rasni zakoni bili su usmjereni prije svega protiv Židova, Roma, Slavena, komunista, osoba s invaliditetom, Jehovinih svjedoka i dr. Mjere propisane su bile nošenje</i>		Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja	

		<i>različitih oznaka, ovisno o grupi kojoj su pripadali, oduzimanje imovine, uhićivanje, slanje u logore, pogubljivanje.</i> Prikazuje srpsku iskaznicu Julija Budisavljevića i nalog za izuzeće Julija Budisavljevića od antisrpskih mjera i proziva jednog od učenika da pročita tekst naloga. Postavlja pitanje: <i>Što je taj nalog značio za Julija i Dianu Budisavljević?</i> Pitati učenike znaju li koji je bio prvi logor u NDH i gdje se nalazio. Ako ne znaju odgovor, učitelj/ica objašnjava. <i>Prvi sabirni i radni logori u koje su zatvarani Srbi, Židovi, Romi i politički protivnici režima, uključujući i brojne Hrvate, osnovani su već sredinom travnja 1941. (Danica), a do kraja iste godine stvorena je i zakonska osnova za upućivanje nepočudnih na prisilni boravak i rad u logore, među kojima je najveći i najzloglasniji bio kompleks Jasenovac otvoren u kolovozu 1941. Jedinstven slučaj logora pod njemačkom upravom bio je logor za</i>	Frontalni rad Učenici pažljivo promatraju prikazani nalog i iskaznicu te slušaju učenika koji čita tekst. Nakon toga se javljaju za komentar. Očekivani odgovor: <i>Taj nalog je značio da se Julije Budisavljević, iako je Srbin-pravoslavac, smio slobodno kretati i da se na njega nisu odnosile ni druge mјere koje su vrijedile za ostale Srbe. To je značilo da je on važan za državu.</i> Učenici odgovaraju na pitanje. Očekivani odgovor: <i>Danica kod Koprivnice.</i> Učenici slušaju izlaganje učitelja/ice.	Metoda razgovora Metoda demonstracije, metoda razgovora Metoda razgovora Metoda razgovora	Vizualni i tekstualni – PP prezentacija
<i>Logori u NDH</i>					

	<i>prihvati žena i djece Loborgrad. Osnovan je 6. listopada 1941. kada je u njega dovedeno 1370 žena i djece iz logora Kruščica pokraj Travnika.</i> Učitelj/ica prikazuje geografsku ili tematsku kartu s označenim logorima i pokazuje gdje su se oni nalazili te im ukazuje na to da ih je bilo puno, iako uglavnom spominjemo samo nekoliko logora. Učenicima posebno ukazuje da je i u njihovoj regiji/županiji/gradu bio logor. Učitelj/ica nastavlja svoje izlaganje. <i>Kada je riječ o djeci u logorima Nezavisne Države Hrvatske, najveća humanitarna tragedija, do danas snažno zabilježena u kolektivnoj memoriji, započela je u vrijeme i neposredno nakon njemačko-ustaške ofenzive i čišćenja terena u zapadnim dijelovima današnje Bosne i Hercegovine, u proljeće i ljeto 1942. godine. Sile Osovine područje nisu čistile samo od partizanske vojske, već i od civilnog stanovništva koje su sprovodile u privremene ili stalne logore i sabirališta nepripremljene za toliki broj ljudi. Također, veliki broj muškaraca i žena odveden je u Njemačku i neke druge zemlje Trećeg Reicha na prisilni rad. Između 68 000 i 100 000 civila zahvaćeno je ovom akcijom, koja je po svom glavnom dijelu koji je započeo 10. lipnja ostala poznata kao Kozaračka ofenziva, odnosno Bitka</i>	Učenici gledaju prikazani zemljovid i uočavaju broj logora, s posebnom pozornosti na svoj grad/mjesto/županiju.	Frontalni rad Frontalni rad Frontalni rad	Metoda rada s povijesnim zemljovidom, metoda usmenog izlaganja Metoda usmenog izlaganja	Vizualna – povijesni zemljovid

	<i>na Kozari. Među civilima, uglavnom starcima i ženama, bilo je i oko 23 000 djece. Razdvajanje obitelji, ubijanje, upućivanje na prisilni rad u inozemstvo, palež imovine, glad i zarazne bolesti poharale su izbjeglo stanovništvo, ostavljavajući djecu bez roditelja i skrbi. Prema području iz kojega su većim dijelom dolazili, ovi su mališani ostali kolektivno zapamćeni kao kozaračka djeca, iako ih je bilo i s područja Korduna, Banije (Kostajnica, Glina, Petrinja, Sunja), Đakovštine, Požege, Slavonije, Moslavine i nekozarskih dijelova Bosne i Hercegovine. Otpriroke polovica ove djece umrijet će u pretrpanim logorima i prihvatištima NDH, uglavnom od gladi, bolesti i općenitog zanemarivanja, a u logorima jasenovačkog kompleksa i kao žrtve ubojsztva.</i> <i>Ustaški režim nije bio dobro prihvaćen kod stanovništva Hrvatske. Ustaški pokret, usprkos oduševljenom dočeku njemačkih vojnika u Zagrebu, proizašlom iz frustracije hegemonijom srpske politike u Kraljevini Jugoslaviji te nesposobnosti sagledavanja dalekosežnih posljedica fašizma koji je u Europi 1930-ih bio itekako pomodan, nikada nije uživao široku potporu u hrvatskoj javnosti te bez ekstremnih ratnih okolnosti ne bi mogao očekivati zaposjedanje vlasti. Tihom negodovanju javnosti uz politiku terora svakako je doprinijelo i prepustanje važnih dijelova Dalmacije Italiji. Kao odgovor na ustaško nasilje, ne samo prema</i>	Učenici slušaju izlaganje učitelja/ice.	Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja
	<i>Ustaški režim nije bio dobro prihvaćen kod stanovništva Hrvatske. Ustaški pokret, usprkos oduševljenom dočeku njemačkih vojnika u Zagrebu, proizašlom iz frustracije hegemonijom srpske politike u Kraljevini Jugoslaviji te nesposobnosti sagledavanja dalekosežnih posljedica fašizma koji je u Europi 1930-ih bio itekako pomodan, nikada nije uživao široku potporu u hrvatskoj javnosti te bez ekstremnih ratnih okolnosti ne bi mogao očekivati zaposjedanje vlasti. Tihom negodovanju javnosti uz politiku terora svakako je doprinijelo i prepustanje važnih dijelova Dalmacije Italiji. Kao odgovor na ustaško nasilje, ne samo prema</i>	Učenici slušaju izlaganje učitelj/ice.	Frontalni rad	Metoda usmenog izlaganja

	<i>Srbima i Židovima, već i prema hrvatskom stanovništvu, javlja se antifašistički, partizanski oružani otpor u ljetu 1941.</i>				
<i>Biografija Diane Budisavljević (5')</i>	Učitelj/ica će podijeliti učenicima papire s kratkom verzijom biografije Diane Budisavljević. Učenici će pročitati biografiju i zapisati ono što smatraju najvažnijim.	Učenici čitaju biografiju Diane Budisavljević i zapisuju ono što iz nje smatraju najbitnjim i najzanimljivijim.	Individualni rad	Metoda rada s tekstom, metoda pisanja	Tekstualni – radni listić
<i>Film „Dnevnik Diane Budisavljević (1:30)</i>	PRIKAZIVANJE FILMA „Dnevnik Diane Budisavljević“.	Učenici gledaju film.	Individualni rad	Metoda rada s filmom	Audiovizualni – prikazivanje filma (projektor, računalo)
<i>Dojmovi, pitanja i komentari (10')</i>	Nakon prikazivanja filma, učitelj/ica će ostaviti 10 minuta vremena za pitanja i komentare učenika na pogledani film. Ako procijeni da nema dovoljno vremena za pitanja i dojmove, učitelj/ica zadaje učenicima da za domaću zadaću napišu kratki osvrt na film s dojmovima.	Učenici postavljaju pitanja i komentiraju pogledani film.	Frontalni rad	Metoda razgovora	
<i>Rad na izvorima (20')</i>	Nakon toga učitelj/ica će podijeliti učenike u 4 grupe (broj učenika u grupama ovisi o broju učenika u razredu). Svakoj grupi dat će po jedan papir s ulomcima iz izjava svjedoka, djece koja su preživjela logore i koju je	Učenici se dijele u grupe i pozorno slušaju zadatak.	Grupni rad	Metoda razgovora	Tekstualni – radni listić

<i>Prezentacija učeničkih plakata (10')</i>	spasila Diana Budisavljević. Uz tekst, učenici će dobiti i pitanja na koja će morati odgovoriti. Na kraju, svaka grupa će morati prezentirati svoj rad. <i>Podijelite se u grupe od 4 učenika. Svaki član grupe će dobiti po jedan tekst s ulomcima iz izjava svjedoka. Imate 5 minuta da ga pročitate. Svaka grupa će dobiti i papir sa 3-4 pitanja na koja moraju odgovoriti svi zajedno. Dobit ćete i veliki papir, markere i olovke. Na papir ćete napisati odgovore na pitanja te će vam on pomoći kod prezentacije. Svaka grupa mora izabrati jednog člana koji će prezentirati odgovore pred razredom. Za izvršavanje zadatka imate 15 minuta.</i> Učitelj/ica pomaže učenicima, odgovara na njihova pitanja te kontrolira da svi rade i da ne ometaju ostale. Također, podsjeća ih na vrijeme, kako bi svi obavili zadani zadatak. Učitelj/ica podsjeća učenike da je prošlo 15 minuta i da moraju završiti s pisanjem te započeti s prezentacijom napisanog. <i>Prošlo je zadanih 15 minuta koje ste imali za razgovor i pisanje odgovora. Izaberite jednu osobu koja će prezentirati rad vaše grupe.</i> Nakon što su sve grupe izložile svoje rade, učitelj/ica, prema njihovim odgovorima, kreira kratki zakljačak.	Učenici započinju s čitanjem. Nakon pročitanog teksta, čitaju pitanja i diskutiraju o odgovorima. Na kraju, odgovore zapisuju na papir i biraju jednog člana skupine koji će ih prezentirati.	Grupni rad	Metoda čitanja, metoda razgovora, metoda pisanja	Tekstualni – radni listić
		Predstavnici grupe izlaze jedan za drugim pred ploču i prezentiraju odgovore. Ostali članovi grupe im pomažu i nadopunjuju ih.	Frontalni rad	Metoda čitanja, metoda razgovora, metoda pisanja	Tekstualni – radni listić

ZAKLJUČNI DIO <i>Ponavljanje gradiva (5')</i>	Učitelj/ica postavlja učenicima pitanja za ponavljanje gradiva: 1. Nabroji barem tri razloga zašto su Ustaše progonile određene društvene skupine? 2. Navedi nekoliko sličnosti između ustaškog sustava terora i nacističkog sustava terora? 3. Nabroji neke od logora koji su funkcionirali u NDH. 4. Zašto je važna Akcija Diane Budisavljević? 5. Ukratko opiši stanje u logorima kako ga opisuju svjedoci.	Učenici odgovaraju na postavljena pitanja. Očekivani odgovori: 1. Židovi, Srbi, Romi, politički protivnici (komunisti, antifašisti, pripadnici starih političkih stranaka, itd.). 2. Rasni zakoni su zakoni kojima je ustaški režim, po uzoru na nacistički i fašistički, ozakonio svoju politiku terora protiv raznih društvenih skupina. Rasnim zakonima je oduzeto državljanstvo svim manjinama, zabranjeni su brakovi s „arijcima“, sve manjinske skupine su otpuštane s poslova, oduzimana im je imovina, na kraju ih se i uhićivalo i slalo u logore. 3. Danica, Loborgrad, Jasenovac, Stara Gradiška, itd. 4. Zato što je to jedina akcija koja je pomagala pravoslavnim ženama i djeci. Zahvaljujući njoj, žene i djeca zatvoreni u logorima, ipak su dobivali neku pomoć i ona im je davala nadu da će ih netko čuti i spasiti. Također, Diana je zajedno sa svojim suradnicima spasila veliki broj djece, koja bi vrlo vjerojatno umrla da su ostala u logorima, i pružila im priliku da ponovno pronađu svoje roditelje ili da budu udomljeni u nove obitelji.	Frontalni rad	Metoda razgovora

		5. Svi logori su bili natrpani, bilo je puno više ljudi nego što su mogli primiti. Zbog toga je bilo puno bolesti, koje su se vrlo brzo širile. Nije bilo nikakve higijene, zatvorenici se nisu imali gdje prati niti su imali čistu odjeću da bi se presvukli. Hrane uglavnom nije bilo ili je ona bila oskudna. Tjerani su na teški fizički rad, čak i žene i djeca. Često su ih i čuvari mučili ili bili jako strogi prema njima. Nije bilo nikakve igre i zabave za djecu.		